

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 21 maja 2024 r.

FB-KF.431.3.2024.SL

Pan
Piotr Sawicki
Burmistrz Bierutowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 28 lutego 2024 r. do 05 kwietnia 2024 r. na podstawie art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), pracownik Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Sławomir Lewandowski – główny specjalista, przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Bierutowie ul. Moniuszki 12, 56-420 Bierutów.

Temat kontroli:

„Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”.

Okres objęty kontrolą:

od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r. (NK-KSE.430.5.2023.RG).

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Urzędu Miejskiego w Bierutowie pod poz. nr 64/2024 oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie pod poz. nr 8/2024.

W okresie objętym kontrolą oraz podczas wykonywania czynności kontrolnych funkcje kierownicze pełniły następujące osoby, w szczególności:

Urząd Miejski w Bierutowie

1. Pan **Piotr Sawicki** – Burmistrz Bierutowa, wybrany w wyborach, które odbyły się dnia 04 listopada 2018 r. (Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej w Bierutowie z dnia 20 listopada 2018 r.),
2. Pani **Maria Grelak** – Skarbnik Miasta i Gminy Bierutów, powołana na stanowisko z dniem 21 stycznia 2008 r. (Uchwała Nr XVIII/150/2007 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 28 grudnia 2007 r.)¹.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie

1. Pani **Zofia Sławenta-Birska** – Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie, zatrudniona na tym stanowisku z dniem 06 grudnia 2019 r.,
2. Pani **Karolina Leszczyńska** – Główny księgowy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie, zatrudniona na tym stanowisku z dniem 16 września 2008 r.

Za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanego zagadnienia odpowiedzialni byli pracownicy Urzędu Miejskiego w Bierutowie oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie, których zakresy obowiązków służbowych zostały przedłożone kontrolującemu.

[Dowód akta kontroli str.15–42]

W wyniku niniejszej kontroli na podstawie przedłożonych do badania dokumentów finansowo-księgowych, proces realizacji dochodów w 2022 roku **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena została ustalona na podstawie ocen cząstkowych badanych obszarów, tj.:

- ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania – **ocena pozytywna z nieprawidłowościami**,
- dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych – **ocena pozytywna**,
- sporządzanie sprawozdań Rb-27ZZ – **ocena pozytywna**.

Według przedłożonego do kontroli sprawozdania Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, Gmina Bierutów zrealizowała w 2022 r. dochody objęte kontrolą (tj. Dział 855 Rodzina, rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) w wysokościach wskazanych w Tabeli nr 1.

¹ Odwołana z dniem 30 marca 2023 r. (Uchwała Nr LIII/644/23 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie odwołania Skarbnika Miasta i Gminy Bierutów). Powołana z dniem 31 marca 2023 r. (Uchwała Nr LIII/645/23 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie powołania Skarbnika Miasta i Gminy Bierutów).

Tabela nr 1 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane w 2022 r.		
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone przez jst	Przekazane do DUW
855 Rodzina	85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920 Wpływy z pozostałych odsetek	106 103,09	0,00	106 103,09
		0970 Wpływy z różnych dochodów	2 100,85	1 050,41	1 050,44
		0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	46 972,01	18 788,78	28 183,23
Ogółem 85502			155 175,95	19 839,19	135 336,76

Prawidłowość ustalania i terminowość odprowadzania dochodów budżetu państwa zbadano na podstawie dochodów zrealizowanych w okresie od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. w wysokości 42 587,12 tj. 31,47 % dochodów przekazanych do budżetu państwa w 2022 r., w zakresie ww. rozdziału.

Ustalanie wysokości środków stanowiących dochód budżetu państwa regulują przepisy *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*:

- *art. 27 ust. 1*, w którym zapisano: „(...) dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami”,
- *art. 27 ust. 1a*, zgodnie z którym: „Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty”.
- *art. 27 ust. 4*, w którym zapisano: „40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela (...), a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa”.

Regulacje w zakresie należności uzyskanych ze zwrotu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych określają przepisy *ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej*:

- *art. 12 ust. 2*, w którym zapisano: „50% uzyskanych wpływów stanowi dochód własny gminy a pozostałe 50% dochód budżetu państwa”.

Zasady i terminy odprowadzenia dochodów budżetu państwa normują przepisy *ustawy o finansach publicznych*:

- *art. 255 ust. 1*, w którym zapisano: „Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:

- 1) 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;
- 2) 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca”.
- art. 255 ust. 2, w którym zapisano: „Pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w terminach, o których mowa w ust. 1, dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami winny być przekazywane odpowiednio przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową - w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy – do pierwszego dnia roboczego po tym terminie”.
- art. 255 ust. 3, w którym zapisano:” Dochody, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane wraz z należnymi odsetkami:
 - 1) pobranymi od dłużników z tytułu nieterminowo regulowanych należności stanowiących dochód budżetu państwa;
 - 2) naliczonymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych w przypadku nieodprowadzonych dochodów budżetowych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2.

I. Ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania.

Prawidłowość ustalania i terminowość przekazywania dochodów z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej zbadano w oparciu o przedłożoną do kontroli przez Urząd Miejski w Bierutowie oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie ewidencję księgową syntetyczną i analityczną, wyciągi bankowe, zestawienia zobowiązań dłużników alimentacyjnych oraz zestawienia należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych za poszczególne okresy rozliczeniowe. Na podstawie wskazanych dokumentów, sporządzono poniższe zestawienia przedstawiające przebieg ustalania i przekazywania dochodów z ww. tytułów należnych budżetowi państwa.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie

Dochody budżetowe realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie w okresie od 21.09.2022 r. do 31.12.2022 r. w dziale 855 – Rodzina, w rozdziale 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w § 0970 wpływy z różnych dochodów, w § 0980 wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w § 0920 wpływy z pozostałych odsetek, zestawiono w Tabeli nr 2. Zgodnie z danymi ujętymi w Tabeli nr 2 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie w okresie objętym kontrolą (od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.) zrealizował dochody ogółem w wysokości **48 484,02 zł**, z czego:

- § 0920 w wysokości **33 863,63 zł** (100 % dochodów należnych budżetowi państwa w kwocie **33 863,63 zł**),
- § 0970 w wysokości **487,44 zł** (w tym, dochody należne budżetowi państwa w kwocie **243,72 zł**),
- § 0980 w wysokości **14 132,95 zł** (w tym, dochody należne budżetowi państwa w kwocie **8 479,77 zł**).

Tabela nr 2 (dane w zł)

Okres rozliczeniowy	Termin wymagany na przekazanie dochodów do DUW we Wrocławiu	M-GOPS w Bierutowie							
		Wysokość wpłat od komornika lub dłużnika alimentacyjnego	Kwoty dochodów należnych BP				Kwota dochodów należna JST § 0980	Data przekazania dochodów do gminy	Nr wyciągu bankowego
			§ 0920 (odsetki)	§ 0970 (50%)	§ 0980 (60%)	RAZEM BP			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
od 21.09 do 10.10	do 15.10 ²	7 052,85	4 775,60	-	1 366,35	6 141,95	910,90	23.09 30.09 12.10	147 150 156
od 11.10 do 20.10	do 25.10	12 147,00	5 343,67	81,24	3 984,51	9 409,42	2 737,58	14.10 19.10 26.10	158 161 163 ³
od 21.10 do 10.11	do 15.11	6 260,72	4 410,91	-	1 109,89	5 520,80	739,92	26.10 31.10 07.11 10.11 17.11 ⁴	163 165 168 170 173
od 11.11 do 20.11	do 25.11	3 209,38	2 624,98	81,24	253,15	2 959,37	250,01	17.11 23.11	173 177
od 21.11 do 10.12	do 15.12	9 761,74	7 923,07	-	1 103,20	9 026,27	735,47	23.11 29.11 06.12 12.12	177 181 184 188

² Niemniej jednak z uwagi na to, że 15.10.2022 r. przypadał w sobotę, ostateczny termin upływał 17.10.2022 r.

³ Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 11.10.2022 r. do 20.10.2022 r. w kwocie 1 155,95 zł (§ 0920 – 1 155,95 zł) przekazano na rachunek bankowy budżetu Gminy Bierutów w dniu 26.10.2022 r.

⁴ Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 21.10.2022 r. do 10.11.2022 r. w kwocie 293,66 zł (§ 0920 – 293,66 zł) przekazano na rachunek bankowy budżetu Gminy Bierutów w dniu 17.11.2022 r.

od 11.12 do 20.12	do 25.12	7 470,83	6 745,97	81,24	337,43	7 164,64	306,19	15.12 21.12	191 195
od 21.12 do 31.12	do 08.01	2 581,50	2 039,43	-	325,24	2 364,67	216,83	23.12 28.12 30.12	197 198 199
Ogółem 21.09-31.12.2022 r.		48 484,02	33 863,63	243,72	8 479,77	42 587,12	5 896,90		

Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie złożyła pisemne oświadczenie (cyt.): „*Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie oświadcza, że wszelkie wpłaty przez Komorników były dokonywane na wyodrębniony tylko do celów wpłat komorniczych rachunek bankowy nr 09 9584 1018 2002 0200 1182 0005*”.

Zrealizowane kwoty dochodów budżetowych gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym [Nr 09 9584 1018 2002 0200 1182 0005] Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie powinien przekazać na rachunek bankowy budżetu Gminy Bierutów [Nr 42 9584 1018 2002 0200 4242 0001] w sposób umożliwiający przekazanie dochodów przez Gminę Bierutów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu, we właściwych wysokościach oraz w obowiązujących terminach, zgodnie z *art. 255 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych*.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w dwóch przypadkach przekazanie dochodów należnych budżetowi państwa na rachunek budżetu Gminy Bierutów przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie nastąpiło w czasie uniemożliwiającym przekazanie dochodów przez Gminę Bierutów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w wymaganym ww. przepisami terminie (por. Tabela nr 2).

W związku z powyższym kontrolujący poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie złożyła następujące wyjaśnienia (cyt.): „*Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie dokonał na czas przelewu dochodów ponieważ w dniach 24-25. 10.2022r. dokonywano płatności dla petentów „Dodatek węglowy” na kwotę 1.962.000 (24.10) oraz 90.000 (25.10.). W kolejnym miesiącu powtórzyła się sytuacja ale z kolei były wypłacane świadczenia z tytułu dodatku osłonowego 14.11 oraz świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny na dzień 16.11. Jednocześnie chcielibyśmy poinformować, że z powodu zwiększonego zakresu realizowanych zadań w miesiącu październiku musieliśmy dokonywać zwiększeń limitów bankowych co paraliżowało możliwość dokonywania przelewów terminowo. Poprzez zaistniałą sytuacją Główny Księgowy nie dokonał przelewu który miał być przekazany jako dochód do Urzędu Miasta i Gminy, nastąpiło to w dniu 26.10.2022r. w kwocie 1.155,95 zł oraz 17.11.2022r w wysokości 293,66 zł.”*

Powyższe wyjaśnienia nie mają wpływu na ustalony podczas kontroli stan faktyczny.

W wyniku analizy dokumentacji źródłowej dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty kontrolujący ustalił, że:

1. wykaz dłużników posiadających zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej prowadzony był przez pracownika merytorycznego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie, w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*”,
2. dla każdego dłużnika prowadzona była w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*” imienna ewidencja wpłat, w której wskazywano, w szczególności daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu funduszu alimentacyjnego z podziałem na gminę i budżet państwa oraz odsetki,
3. dla każdego dłużnika alimentacyjnego poddanego badaniu wszystkie kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*” na dzień wniesienia wpłaty przez dłużnika do komornika, tj. z datą wskazaną przez komornika w tytule wyciągu bankowego,
4. kwoty wpłat ujęte w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*” dla poszczególnych dłużników były rozliczane w tej samej wysokości co kwoty wpłat wniesione przez komornika, a wynikające z wyciągów bankowych.

Z pisemnej informacji przedstawionej kontrolującemu na temat podejmowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie działań wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2022 (popartej materiałem dowodowym) wynika, w szczególności że:

- wzywano do stawienia się w sprawie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużników alimentacyjnych oraz do złożenia oświadczenia majątkowego,
- występowano z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego jeśli dłużnik jest z innej gminy,
 - przekazywano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, w tym pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
 - przekazywano informacje gospodarcze do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
 - składano wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu karnego,
 - informowano organ właściwy dłużnika oraz organ właściwy wierzyciela o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności każdorazowo na wniosek tych organów.

Na podstawie zapisów art. 3 ust. 6 *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* organ prowadzący postępowanie egzekucyjne jest obowiązany do informowania organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności każdorazowo na wniosek tych organów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Art. 3 ust. 8 *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* wskazuje na obowiązek organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela informowania sądu

o bezczynności lub wszelkich przejawach opieszałości organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu.

Należy zaakcentować, że świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego nie ulegają przedawnieniu czyli ich egzekucja może być prowadzona w każdym czasie.

W odpowiedzi na zadane pytanie przez kontrolującego czy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie w roku 2022 korzystał z uprawnienia przysługującego z mocy ustawy i kierował do komorników zapytania o stan egzekucji, Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie złożyła następujące pisemne wyjaśnienia:

„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie nie występował do komornika z zapytaniem o stan egzekucji, ponieważ klient do składanego wniosku dołącza zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z którego wynika stan egzekucji i przyczyny bezskutecznego prowadzenia postępowania egzekucyjnego. W momencie, gdy klient nie składa wniosku na kolejny okres zasiłkowy organ prowadzący postępowanie nie kierował zapytań o stan egzekucji wobec dłużników. Od dnia kontroli wprowadzi się obowiązek kierowania wniosków do komorników z zapytaniem o stan egzekucji dłużników, których wierzyciele nie składają wniosków.”

Podczas trwania czynności kontrolnych Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie złożyła następujące uzupełnienie wyjaśnień dotyczących wniosków o stan egzekucji: (cyt.): *„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie w 2022 roku nie występował do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne na podstawie na podstawie art. 3 ust 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Organy prowadzące nie informowały Ośrodka o stanie egzekucji i przyczynach jej bezskuteczności. Na chwilę obecną M-GOPS w Bierutowie przesłał do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych wnioski o przekazanie informacji dot. stanu egzekucji i przyczyn jej bezskuteczności. Wystosowano 48 wniosków do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne wobec 48 dłużników.”*

Nieskorzystanie z uprawnienia przysługującego z mocy ustawy zakwalifikowano jako uchybienie. Jednocześnie biorąc pod uwagę podjęte podczas trwania czynności kontrolnych działania naprawcze – wysłanie wezwań do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne oraz wprowadzenie obowiązku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bierutowie do występowania z zapytaniem o stan egzekucji – stwierdzone uchybienie uznano jako nie mające wpływu na ogólną ocenę badanego obszaru.

[Dowód akta kontroli str.43-437]

Gmina Bierutów

Dochody należne budżetowi państwa przekazane do DUW we Wrocławiu przez Gminę Bierutów za okresy rozliczeniowe od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. w dziale 855 – Rodzina, w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w § 0970 wpływy z różnych dochodów, w § 0980 wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń

z funduszu alimentacyjnego z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w § 0920 wpływy z pozostałych odsetek, zestawiono w Tabeli nr 3. Gmina Bierutów za ww. okres przekazała kwoty dochodów należnych budżetowi państwa w łącznej wysokości **42 587,12 zł**, z czego:

- § 0920 w wysokości **33 863,63 zł**,
- § 0970 w wysokości **243,72 zł**,
- § 0980 w wysokości **8 479,77 zł**.

Tabela nr 3

Okres rozliczeniowy	Termin wymagany na przekazanie dochodów do DUW we Wrocławiu	Gmina Bierutów							
		Kwota dochodów § 0920 - należna BP	Kwota dochodów § 0970 - należna BP	Kwota dochodów § 0980 - należna BP	Kwota dochodów § 0920 - przekazana do DUW we Wrocławiu	Kwota dochodów § 0970 - przekazana do DUW we Wrocławiu	Kwota dochodów § 0980 - przekazana do DUW we Wrocławiu	Data przekazania dochodów do DUW we Wrocławiu	Nr wyciągu bankowego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
od 21.09 do 10.10	do 15.10	4 775,60	-	1 366,35	4 775,60	-	1 366,35	26.09 14.10	187/2022 201/2022
od 11.10 do 20.10	do 25.10	5 343,67	81,24	3 984,51	5 343,67	81,24	3 984,51	25.10 15.11 ⁵	208/2022 221/2022
od 21.10 do 10.11	do 15.11	4 410,91	-	1 109,89	4 410,91	-	1 109,89	15.11 25.11 ⁶	221/2022 230/2022
od 11.11 do 20.11	do 25.11	2 624,98	81,24	253,15	2 624,98	81,24	253,15	25.11	230/2022
od 21.11 do 10.12	do 15.12	7 923,07	-	1 103,20	7 923,07	-	1 103,20	25.11 15.12	230/2022 244/2022
od 11.12 do 20.12	do 25.12	6 745,97	81,24	337,43	6 745,97	81,24	337,43	23.12	250/2022

⁵ Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 11.10.2022 r. do 20.10.2022 r. w kwocie 1 155,95 zł (§ 0920 – 1 155,95 zł) przekazano na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w dniu 15.11.2022 r., tj. 21 dni po terminie.

⁶ Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 21.10.2022 r. do 10.11.2022 r. w kwocie 293,66 zł (§ 0920 – 293,66 zł) przekazano na rachunek bankowy budżetu DUW we Wrocławiu w dniu 25.11.2022 r., 10 dni po terminie.

od 21.12 do 31.12	do 08.01	2 039,43	-	325,24	2 039,43	-	325,24	23.12 30.12	250/2022 254/2022
Ogółem 21.09-31.12.2022 r.		33 863,63	243,72	8 479,77	33 863,63	243,72	8 479,77		

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w dwóch z analizowanych okresów rozliczeniowych, przekazanie dochodów należnych budżetowi państwa przez Gminę Bierutów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu nastąpiło, z naruszeniem terminu określonego w art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (por. Tabela nr 3).

Kontrolujący potwierdził, że dane wykazywane w informacji Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie kierowanej do Urzędu Miejskiego w Bierutowie, dotyczącej zrealizowanych dochodów z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z należnymi odsetkami, nie zawierały określenia okresu rozliczeniowego, którego powyższe dochody dotyczą⁷.

Łączna kwota nieprzekazanych w terminie dochodów należnych budżetowi państwa przez Gminę Bierutów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w okresie poddanym kontroli wyniosła **1 449,61 zł** (§ 0920 wpływy z pozostałych odsetek).

Powyższe zakwalifikowano jako nieprawidłowości.

[Dowód akta kontroli str.553-635]

Biorąc powyższe pod uwagę, działania jednostki związane z realizacją dochodów należnych budżetowi państwa w zakresie ustalania wysokości dochodów i terminowości ich przekazywania **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

II. Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych.

Urząd Miejski w Bierutowie przedłożył do kontroli wyciągi bankowe i wydruki z ewidencji księgowej dotyczące dochodów z tytułu *wpływy z różnych dochodów (§ 0970)*, zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (*§ 0980*) oraz odsetek od wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (*§ 0920*).

Kontrolującemu przedstawiono wydruki z ewidencji księgowej n/w kont wraz z obrotami, w szczególności:

- 133-01 – Rachunek bieżący budżetu- główny,
- 224-18-0002 – Fundusz alimentacyjny,
- 224-18-0003 – Odsetki od funduszu alimentacyjnego,
- 224-18-0001 – Zwrot zaliczek alimentacyjnych,
- 222-03 – Rozliczenie z jednostkami budżetowymi OPS.

⁷ Specyfikacja przekazania środków zawierała kwotę otrzymaną tytułem egzekucji od danego dłużnika alimentacyjnego oraz jej podział na dochód budżetu państwa oraz na dochód budżetu gminy wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie przedłożył do kontroli wyciągi bankowe, wydruki z ewidencji księgowej oraz wydruki z programu „Sygnity” w oparciu o który dokonywano podziału wpłat od komorników z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0980) oraz z tytułu odsetek od wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0920) oraz zaliczki alimentacyjnej (§ 0970).

Kontrolującemu przedstawiono wydruki z ewidencji księgowej n/w kont wraz z obrotami, w szczególności:

- 139-10-1 – Inne rachunki bankowe – Państwo-Komornik,
- 139-10-011 – Inne rachunki bankowe – Gmina-Komornik,
- 221-03-0 – Zaliczka alimentacyjna GM,
- 221-03-1 – Zaliczka alimentacyjna Państwo,
- 221-03-2 – Fundusz alimentacyjny GM,
- 221-03-3 – Fundusz alimentacyjny Państwo,
- 221-03-5 – Fundusz alimentacyjny – Odsetki,
- 222-10-8555-85502 – Dochody – ZA Gmina,
- 222-10-8555-85502-1 – Dochody – FA GM,
- 222-10-8555-85502-3 – Dochody – FA Państwo,
- 222-10-8555-85502-5 – Dochody – FA-odsetki,
- 222-10-8555-85502-6 – Dochody – ZA Państwo,
- 290-10 – Odpisy aktualizujące należności.

W trakcie weryfikacji prawidłowości ujęcia w ewidencji księgowej operacji dotyczących ww. dochodów budżetowych za okres od dnia 21 września do dnia 31 grudnia 2022 r. stwierdzono, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie nie prowadził do konta 139 „Inne rachunki bankowe” – dedykowanego dochodom budżetowym gromadzonym na wyodrębnionym rachunku bankowym – ewidencji szczegółowej według podziałek klasyfikacji budżetowej. W załączniku nr 3 *PLAN KONT DLA JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH I SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH* do rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...), w opisie do konta 130 wskazano, że wymagane jest prowadzenie ewidencji analitycznej w szczególowości planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych⁸.

W związku z powyższym kontrolujący poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierutowie wraz z głównym księgowym złożyła następujące wyjaśnienia (cyt.):

*„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dokonał zapisu kont 221 oraz 139 bez stosowania rozdziału i paragrafów. Konta te były rozbudowane w następujący sposób:
221-03-0- Zaliczka Alimentacyjna GM*

⁸ Dotyczy to kont służących do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym.

221-03-1- Zaliczka Alimentacyjna Państwo
221-03-2- Fundusz Alimentacyjny GM-wierzyciela
221-03-3- Fundusz Alimentacyjny Państwo
221-03-05- Fundusz Alimentacyjny Odsetki
139-10-01- Inne rachunki bankowe wydatki-PAŃSTWO-KOMORNIK
139-10-011- Inne rachunki bankowe- GMINA-KOMORNIK.
Konta nr 222 posiadały rozdziały i były rozbudowane następująco:
222-10-855-85502- Dochody- ZA gmina, 222-10-855-85502-1 Dochody- FA GM, 222-10-855-85502-3- Dochody- FA Państwo, 222-10-855-85502-5- Dochody- FA-odsetki 222-10-855-85502-6- Dochody- ZA Państwo.
Podczas trwania czynności kontrolnych wprowadzono zmianę z mocą od dnia 01.01.2024r. w następujący sposób dla kont 221,222,139:
...-10-855-85502-0920- Fundusz alimentacyjny - Odsetki
...-10-855-85502-0970- Zaliczka alimentacyjna GM
...-10-855-85502-0970-1- Zaliczka alimentacyjna Państwo
...-10-855-85502-0980-1- Fundusz alimentacyjny GM
...-10-855-85502-0980-2- Fundusz alimentacyjny Państwo
w załączeniu wydruk z programu księgowego.”

Brak prowadzenia pełnej ewidencji szczegółowej do konta 139 zakwalifikowano jako uchybienie. Jednocześnie biorąc pod uwagę podjęte podczas trwania czynności kontrolnych działania naprawcze – dostosowanie ewidencji szczegółowej według podziałek klasyfikacji budżetowej począwszy od dnia 01.01.2024 r. – stwierdzone uchybienie uznano jako niemające wpływu na ogólną ocenę badanego obszaru.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie dokonał na dzień 31 grudnia 2022 r. odpisu aktualizacyjnego należności z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koncie 290 – „Odpisy aktualizujące należności”. Zgodnie z przepisami art. 35b ustawy o rachunkowości wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Decyzję w sprawie zasad dokonywania odpisów aktualizujących wartość należności uprawdopodobnionych jako nieściągalne (należności z funduszu alimentacyjnego) podjął kierownik jednostki na podstawie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w jednostce oraz w oparciu o posiadaną dokumentację w jednostce. Z uwagi na fakt, że dokonanie odpisów aktualizacyjnych nie stanowi podstawy do zaniechania działań zmierzających do wyegzekwowania tych należności, ww. odpisu dokonywać się powinno również na podstawie otrzymanych od organu egzekucyjnego informacji określających stopień ich nieściągalności w odniesieniu do poszczególnych dłużników alimentacyjnych.

Ewidencja księgowa w zakresie środków objętych kontrolą, spełniała wymagania określone w ustawie o rachunkowości.

Ponadto, w obu jednostkach potwierdzono, że podstawą zapisów w badanych księgach rachunkowych były dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, co jest zgodne z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Zapisy w przedłożonych do kontroli księgach rachunkowych zawierały dane wskazane w art. 23 ust. 2 ww. ustawy, tj. daty dokonania operacji gospodarczych, określenie rodzaju i numery identyfikacyjne dowodów księgowych stanowiących podstawę zapisów, zrozumiały tekst lub

skrót opisu operacji, kwoty i daty zapisów, oznaczenie kont, których dotyczyły.

[Dowód akta kontroli str.438-552]

Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych w zakresie realizacji dochodów objętych kontrolą **oceniono pozytywnie.**

III. Sporządzanie sprawozdań Rb-27ZZ.

Prawidłowość i rzetelność sporządzenia kwartalnego sprawozdania Rb-27ZZ – z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r., została oceniona podczas czynności kontrolnych (w zakresie dochodów objętych niniejszą kontrolą) poprzez zbadanie zgodności danych wynikających z ewidencji księgowej w zestawieniu z danymi wykazanymi w sprawozdaniu, zarówno przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie (sprawozdanie jednostkowe), jak i Gminę Bierutów (sprawozdanie zbiorcze).

Przedłożone do kontroli przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie oraz Gminę Bierutów sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 oraz § 6 ust. 2 pkt 1 i 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W myśl § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej *Sprawozdania jednostkowe – są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej.* Zgodnie z zapisem § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Kontrolujący potwierdził, że w myśl § 6 ust. 2 przywołanej powyżej instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu sporządzonym przez Gminę Bierutów były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu sporządzonym przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie.

Ustalono, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie oraz Gmina Bierutów w sprawozdaniach Rb-27ZZ od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. w zakresie ww. dochodów oraz należności wykazały dane liczbowe w wysokościach zgodnych z prowadzoną ewidencją księgową.

[Dowód akta kontroli str.636–658]

Biorąc powyższe pod uwagę, sprawozdawczość w zakresie dochodów objętych kontrolą **oceniono pozytywnie.**

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami **zaleca się** prawidłowe ustalenie i terminowe odprowadzanie dochodów należnych budżetowi państwa, zgodnie z zapisami art. 255 ustawy o finansach publicznych.

Proszę o złożenie informacji o działaniach podjętych w celu realizacji powyższych zaleceń, **w terminie 14 dni od daty otrzymania** niniejszego wystąpienia.

Na tym wystąpieniu pokontrolne sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zakończono. Jeden egzemplarz przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Kierownik Zespołu Kontroli Finansowej
Anna Rosiecki

.....
Podpis kierownika jednostki kontrolującej
(wojewody lub upoważnionej osoby)